

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของไทยเชื้อสายจีน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาของความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมที่เกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และอิทธิพลของความเชื่อที่เกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนในเขต ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้หาคำตอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ ความศรัทธา และวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในปัจจุบัน จากอิทธิพลความเชื่อในเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ เป็นแนวทางในการอนุรักษ์เผยแพร่และสืบทอดซึ่งประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมต่อไป การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาจาก เอกสาร และการสัมภาษณ์เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดของ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ชาวไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ที่ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธี การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพราะผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความสามารถที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพได้เป็นอย่างดีจำนวน 18 คน ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ เลือกรวมมาจากคณะกรรมการของศาลเจ้าทั้งสองแห่ง จำนวนศาลเจ้าละ 4 คน รวมเป็น จำนวน 8 คน
2. คณะกรรมการจัดงานแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ จำนวน 5 คน

3. ชาวปากน้ำโพที่มีความเคารพในเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Interview Guideline) เพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(Indepth Interview) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 18 คน
- 2.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม(non-participant observation) ได้แก่ การสังเกตวิธีการปฏิบัติตามประเพณีและพิธีกรรมตามความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่งเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพของคนไทยเชื้อสายจีน
- 2.3 การบันทึกเสียงและการถ่ายภาพ เพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดประเภทต่างๆ และคำบอกเล่าประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยทำการค้นคว้าจากเอกสารจากหนังสือ ตำราเรียน รายงาน และวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิด และศึกษาถึงความเชื่อทั่วไป โดยได้ศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

3.1.1 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร

3.1.2 หอสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์

นครสวรรค์

3.1.3 หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์

3.1.4 แหล่งข้อมูลจากศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

3.2 การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งเป็นเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.2.1 ข้อมูลจากศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

3.2.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview)

3.2.3 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ถอดข้อมูลจากเครื่องบันทึกเสียง จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และภาพถ่าย จัดแยกเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

4.3 จำแนกข้อมูลตามประเด็นที่ได้ศึกษา

4.4 วิเคราะห์ถึงประเด็นความเชื่อต่างๆ และตรวจสอบ

4.5 วิเคราะห์ถึงอิทธิพลความเชื่อที่แสดงออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์การแสดงออก โดยใช้ทฤษฎีหน้าที่นิยม

4.6 นำเสนอการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

